

Suzanne Vermeer

Bloemeneiland

A.W. Bruna Uitgevers

Proloog

Ik lig op een tafel. Hij is hard en voelt kil aan, net als de mensen hier van wie ik een glimp heb opgevangen toen ik binnen werd gebracht. Ze dragen mondkapjes, steriele mutsen en latex handschoenen. Ik weet niet hoe lang ik hier al lig, maar het voelt eindeloos. Om me heen klinkt gemompel, maar geen woord daarvan is voor mij bedoeld. Alsof ik er niet ben, alsof ik niet besta terwijl het wel om mij draait. Ik heb het zo hard nodig, een woord van troost, een hand waar ik in kan knijpen, iemand die het zweet met een koele doek van mijn voorhoofd dept. Maar niets van dat alles is me gegund. Het is de straf die ik lijdzaam moet ondergaan omdat ik zondig ben.

Voor mijn hoofd is een blauw doek gespannen dat me belet om mijn lichaam te zien. Maar dat ik het niet zie, wil niet zeggen dat ik het niet voel. De pijn komt en gaat in golven en wordt steeds heftiger. De tussenpozen worden korter en het lukt me nauwelijks meer om op adem te komen. De volgende pijnscheut komt alweer en ik zet me schrap. Ik probeer hem met mijn ademhaling op te vangen, weg te puffen, maar ik vergeet alle trucjes als de pijn me doorklieft als een scherp mes. Ik kan alleen nog maar schreeuwen. Het is zo erg dat ik bijna flauwval. Ik smeeek om pijnstilling, om barmhartigheid, omdat ik het niet lang meer volhoud.

Eindelijk verschijnt er een hoofd boven het blauwe doek. Kille donkere ogen kijken me aan. 'Zondaars zullen lijden zoals Jezus Christus heeft geleden aan het kruis. Puur en

rauw, zonder barmhartigheid. Alleen dan kunnen ze doorleefd en oprecht boete doen om weer bij God in genade te vallen. Pas als die genade is geschonken, maken ze weer kans om het rijk der hemelen te mogen betreden.'

Wat daarna komt hoor ik niet meer. Een nieuwe pijnscheut beneemt me de adem en ik voel dat ik wegzak. Iemand slaat me hard in mijn gezicht en schreeuwt dat ik moet persen. Dat persen de enige manier is om de pijn uiteindelijk te laten stoppen. Mijn lichaam kromt zich en ik geef alles wat ik heb. Ik slaak een rauwe, dierlijke kreet. Als ik eindelijk stop met gillen en mijn lichaam zich eindelijk ontspant, hoor ik het: gehuil. Gehuil dat niet van mij is, maar van het kindje dat negen maanden veilig in mijn buik heeft gezeten. Ik wil het zien, ik wil het voelen, ik wil het aan mijn gezwollen borsten leggen om het te voeden met mijn melk. 'Mijn baby, geef me mijn baby.' Ik huil met mijn kindje mee. Ik voel even geen pijn, even geen uitputting, alleen maar liefde voor het kleine mensje dat ik zojuist het leven heb geschonken. 'Geef me mijn baby,' smee ik nogmaals. Nog steeds is er niemand die reageert op mijn smeekbede. Dan hoor ik voetstappen op de linoleumvloer. Een deur slaat dicht. Het gehuil stopt. Ik hoor alleen nog mijn eigen gesnik. Ik houd mijn adem in. Heel in de verte hoor ik weer gehuil. Het is niet meer in deze kamer en het wordt steeds zachter. Steeds verder van me vandaan. Ik probeer overeind te komen. 'Geef me mijn baby! Ik mocht mijn kindje zien. Ik wil weten of het een jongen of een meisje is. Ik mocht het vasthouden. Dat hebben jullie beloofd!'

Sterke handen drukken me neer op de tafel. Strengere ogen kijken me aan. 'Het is beter zo. Wat je nooit gezien hebt, kun je ook niet missen. Maak het niet moeilijker voor jezelf dan het al is. Er is nooit een baby geweest en je gaat weer verder met je leven. Dat is hoe het zal gaan.'

'Mijn kindje, geef me mijn kindje.'

'God zal voor haar zorgen, jouw taak zit erop.'

'Ik moet het zien.' Ik probeer weer overeind te komen, me onder die sterke handen uit te worstelen. Terwijl ik me verzet voel ik een venijnig prikje aan de binnenkant van mijn elleboog. Ik lijk wel in een draaimolen te zitten en de kamer begint steeds harder te tollen. Voordat ik alle houvast kwijtraak hoor ik iemand in mijn oor fluisteren: 'Het is een meisje.' Dan word ik in een zwart gat geslingerd.

Ik word wakker in een bed met gesteven lakens die tot mijn kin zijn opgetrokken. De rugleuning van het bed staat wat omhoog en mijn hoofd rust op een hard kussen. Mijn armen liggen boven de lakens langs mijn lichaam. Ik heb mijn koude handen tot vuisten gebald. Tussen mijn benen voel ik een schrijnende pijn en mijn borsten zijn zo strak ingebonden dat ik nauwelijks kan ademen. Wat is er gebeurd? Waar ben ik? Heb ik een ongeluk gehad? Alles doet pijn en ik voel me zo slap. En dan treft het me als de bliksem. Mijn baby! Ik heb een baby gekregen en ze hebben haar van me afgenomen. Ik moet haar zoeken. Ik sla de dekens van me af. Ik draag een blauw hesje en een grote witte onderbroek. Ik huiver als ik mijn blote voeten op het linoleum zet. Ik ben draaierig en misselijk. Mijn benen begeven het bijna en ik klamp me vast aan het bed totdat ik me weer wat stabiel voel. Met wankele passen strompel ik richting de deur. Elke stap voelt alsof ik door een modderstroom moet waden. Ik grijp de deurklink vast alsof het mijn laatste reddingsboei is. De duizelingen worden erger, maar ik laat me er niet door tegenhouden. Ik zwalk de lege gang op terwijl ik onophoudelijk smeek om mijn baby. Mijn lieve kleine meisje. 'Geef me mijn kindje. Waar is mijn dochter? Breng me naar haar toe!' In mijn ooghoeken zie ik zwarte vlekken die steeds groter worden en mijn zicht steeds verder vernauwen. Er loopt iets warm langs

mijn benen. Ik haal mijn hand langs de binnenkant van mijn been om het weg te vegen. Mijn hand is rood. Geschrokken kijk ik naar de vloer. Ook daar is het rood en er begint een plasje te ontstaan rond mijn voeten. Ik kijk over mijn schouder. Een spoor van bloed volgt me vanaf mijn kamer. 'Mijn baby!' krijs ik in paniek. De pijn in mijn gezwollen borsten is niet te harden. Het is samen met de leegte in mijn buik het laatste wat ik voel voordat mijn benen het begeven en ik met een klap op de grond val.

Rennende voetstappen. 'Ze heeft een nabloeding, maak de ok in orde.' Iemand tilt me op. Ik krijg het in de verte mee, maar kan niet reageren. Mijn lijf is als een weerloze pop. Ik krijg er geen controle over. Dan verlies ik weer het bewustzijn.

Mei 2024
Deventer, Nederland

1

‘Oké, ben je er klaar voor?’ Ik pak de lange blonde vlecht van minstens veertig centimeter in mijn hand. Op het moment dat ik de schaar erin wil zetten klinkt er een paniekerig: ‘Wacht even.’

‘Het hoeft niet, hè,’ stel ik de vrouw in de kappersstoel gerust. ‘Als je het niet zeker weet, kunnen we er ook gewoon eerst een stukje afknippen zodat je rustig kunt wennen aan wat korter haar. Als het bevalt kom je gewoon terug en halen we er weer wat af. Ik kan er helaas geen haar aan knippen als je spijt krijgt. Het groeit vanzelf weer aan natuurlijk, maar voordat het weer op deze lengte is... Dat duurt wel even.’

De vrouw sluit haar ogen. Haar wimpers worden nat en er glijdt een traan over haar wang. ‘Doe het maar. Vlug, voor ik me bedenk.’

Ik zet de schaar in de dikke vlecht en knip hem resoluut af. ‘Is het gebeurd?’ vraagt de vrouw.

‘Ja, kijk maar.’ Ik houd de vlecht in de lucht zodat ze hem in de spiegel kan zien. De vrouw opent haar ogen en slaat haar hand voor haar mond. ‘O,’ zegt ze met gebroken stem. Ze steekt haar hand uit en ik geef haar de vlecht. Ze streelt hem liefkozend met haar vingers en dan verschijnt er een vastberaden blik op haar gezicht. Ze veegt de tranen uit haar ogen en legt de vlecht op haar schoot. ‘Maak er maar iets hips van met een gek kleurtje of zo.’

‘Wil je niet eerst even een paar kapsels bekijken in het boek?’

‘Nee hoor, je hebt de vrije hand, verras me maar.’

‘Oké, dan ga ik aan de slag. Het kleurtje mag je zelf uitkiezen, dat is zo persoonlijk.’ Ik geef haar een kleurenstaal en maak haar haren nat met een plantenspuit. Mijn kam glijdt er soepel doorheen en dan begin ik met knippen.

‘Ik ben Aafke, trouwens,’ zegt de vrouw na een tijdje. ‘Sorry dat ik zo op het laatste moment binnen kwam rennen zonder afspraak. Het was een soort “nu of nooit”-moment.’

‘Geeft niks, joh. Ik ben bijna klaar met knippen, heb je al een kleurtje uitgezocht?’

‘Ik denk dat ik voor highlights ga. Is het stom als ik roze neem?’

‘Nee, waarom zou dat stom zijn? Als ik zelf moest kiezen zou ik ook voor roze gaan. Het gaat prachtig samen met je blonde haar en het is weer eens wat anders.’

‘Hoe laat sluit je eigenlijk?’ vraagt Aafke.

‘Een kwartier geleden,’ zeg ik grinnikend. ‘Maar de klant is koning.’

‘Ah, vandaar die lege zaak. Nogmaals sorry.’

‘Het geeft echt niet. Ik woon hierboven en ik ben na sluitingstijd toch altijd nog wel even bezig met opruimen en zo.’ Ik leg de laatste hand aan Aafkes kapsel. ‘Wil je koffie of thee terwijl ik de kleur ga maken?’ vraag ik terwijl ik mijn hand uitsteek naar de kleurenstaal.

‘Weet je, laat die kleur anders maar zitten. Dat kost veel te veel tijd, en aangezien je eigenlijk al gesloten bent voel ik me daar toch niet echt senang bij. Ik wil je je vrije avond niet ontnemen. Ik weet hoe schaars vrije tijd is als je een eigen zaak hebt.’

‘Ik vind het echt niet erg, anders had ik je niet nog binnengelaten.’

‘Nee, het is goed zo. Wil je het wel nog een beetje in model föhnen, als het niet te veel moeite is?’

‘Zeker weten?’

‘Zeker weten,’ bevestigt Aafke vol overtuiging.

Ik spuit wat volumespray in Aafkes haren en ga aan de slag met de föhn en een föhnborstel. ‘En, tevreden?’ vraag ik als ik klaar ben. Ik houd de spiegel zo dat Aafke haar nieuwe moderne coupe van alle kanten kan bekijken. Ik hoor haar slikken en zie haar met een verdrietig gezicht naar de lange vlecht in haar schoot kijken. ‘Spijt?’ vraag ik aarzelend.

Ze kijkt nogmaals in de spiegel en dan verschijnt er een voorzichtige lach op haar gezicht. ‘Prachtig.’

Ik zucht opgelucht. ‘Je gezicht komt heel mooi uit met dit nieuwe kapsel. Je hebt prachtige jukbeenderen die alleen maar meer worden geaccentueerd.’

‘Ik zal het de komende tijd toch van mijn gezicht moeten hebben,’ zegt ze zachtjes terwijl ze met de vlecht in haar handen speelt. Ik begrijp niet wat ze met die opmerking bedoelt en het voelt op de een of andere manier niet goed om ernaar te vragen. Ik doe de kappersmantel bij haar af en ze staat resoluut op uit haar stoel. Bekijkt zichzelf nog eens in de spiegel. Ze steekt haar vlecht omhoog. ‘Deze neem ik mee als souvenir, en over een week kom ik terug en dan mag je alles eraf halen. Is het mogelijk om daar nu meteen een afspraak voor te maken? Binnen de openingstijden uiteraard.’ Ze lacht, pakt haar creditcard en loopt naar de kassa.

Ik kijk haar eerst met open mond na, maar dan valt het kwartje. Die vlecht, een afspraak om haar hoofd kaal te scheren, de angst en het verdriet in haar ogen... Ze probeert zich groot te houden, maar nu ik verder kijk dan mijn neus lang is zie ik hoe breekbaar ze is. Dat dit om iets heel

anders gaat dan om een nieuw kapsel. Er vormt zich een brok in mijn keel. Ik neem plaats achter de kassa en kijk haar aan. ‘Het is kanker, hè?’

Ze schrikt even van mijn directe vraag, maar knikt dan instemmend. ‘Borstkanker. Ik word over twee weken geopereerd en als ik voldoende ben hersteld, krijg ik een combinatie van chemotherapie en bestraling. Ik raak mijn haar sowieso kwijt, maar het is voor mij belangrijk om zelf controle te nemen over het moment waarop dat gebeurt. Ik trek het niet als ik over een paar weken elke ochtend wakker word met uitgevallen plukken haar op mijn kussen. Door het nu alvast te laten knippen kan ik een beetje aan het idee wennen en emotioneel toewerken naar het moment dat de tondeuse eroverheen gaat. Klinkt misschien stom, maar voor mij werkt het.’

‘Het klinkt ontzettend logisch wat je zegt. Jeetje, wat heftig voor je.’

Ze haalt haar schouders op. ‘Het is zoals het is en ik zal het ermee moeten doen. Ik krijg veel steun van mijn vriend en mijn beste vriendin.’

‘Weten ze dat je je haar vandaag hebt laten knippen?’

‘Nee, want dan zouden ze mee zijn gegaan om me te steunen. Ik moest dit zelf doen. Ik vind het al moeilijk dat ik straks zo afhankelijk word na die operatie, bestraling en chemo. Ik heb het nodig voor mijn eigenwaarde om te ervaren dat ik ook nog steeds dingen zelf kan. Ik weet dat ze me met alle liefde zullen verzorgen en dat ik altijd op hen kan bouwen, maar ik wil voorkomen dat ik mezelf verlies in dit hele verhaal. Ik wil ook op mezelf kunnen terugvallen als het moeilijk wordt, ik wil trots op mezelf kunnen zijn en vandaag ben ik dat. Ik heb dit gefikst en ik sta nog overeind. Ik hou mijn vlecht nog een dagje bij me en dan doneer ik hem aan de Haarstichting. Ik hoop dat ze er iemand mee

kunnen helpen die het nodig heeft, en mocht ik mijn eigen kale kop zat worden, dan hoop ik dat ze mij ook kunnen helpen.’

Ik heb inmiddels vochtige ogen en Aafke ziet het. ‘Ach, sorry. Ik moet jou ook helemaal niet lastigvallen met mijn sores.’

‘Je valt me niet lastig, Aafke. Je verhaal raakt me omdat het zo herkenbaar voor me is. Ik ben mijn moeder een halfjaar geleden aan kanker verloren en ik zit nog volop in de rouw.’

‘Wat erg. Gecondoleerd. Ook borst?’

‘Nee, alvleesklier. Het is heel snel gegaan nadat ze de diagnose kreeg. Ze was net zestig geworden.’

‘Had je een goede band met je moeder?’

‘Ja, we zijn altijd twee handen op één buik geweest. Ze heeft me alleen opgevoed. Ik heb mijn vader nooit gekend, maar ik heb dat nooit als een gemis ervaren. Ze was mijn moeder en vader tegelijk en ik ben nooit iets tekortgekomen. Ondanks het feit dat ik nu veertig ben, mijn zaakjes goed op orde heb en prima op eigen benen kan staan, voel ik me toch verweesd. Het zit hem vooral in het gemis van de “normale” dingen: even een telefoontje, even langs voor een bakkie, samen een filmpje pakken, een knuffel... Als dat allemaal wegvalt besef je pas dat alles wat je als vanzelfsprekend beschouwde helemaal niet zo vanzelfsprekend is. En dan begint het te knagen. Had ik niet vaker langs moeten gaan? Al die keren dat ik afspraken moest afzeggen omdat ik het zo druk had met mijn werk... Ik kan die verloren tijd niet meer inhalen.’

‘En nu ben je weer aan het overwerken dankzij mij.’ Aafke kijkt me aan met haar blauwe ogen, die nog groter lijken nu haar haren zijn gekortwiekt, en legt haar hand op de mijne.

‘Dit zie ik niet als overwerk. Ik praat niet graag over het

verlies van mijn moeder, maar jouw situatie en openheid raken me en er wel over praten helpt. Al ben jij degene die zelf met die rotziekte moet omgaan.'

'Het is fijn als mensen zich er iets bij kunnen voorstellen. Dan voel ik me minder eenzaam.'

Ik glimlach en Aafke laat mijn hand los. 'Wat ben ik je verschuldigd?' Ze zwaait met haar vlecht.

'Helemaal niks.'

'O nee, dat wil ik niet. Jij moet ook brood op de plank hebben.'

'Het zit wel goed met dat brood, maak je daar geen zorgen over. Ik sta geregistreerd bij de Haarstichting als kapsalon met één ster. Dat betekent dat mensen die een vlecht van minimaal dertig centimeter willen doneren aan de Haarstichting hier een gratis knipbeurt kunnen krijgen. Jouw vlecht voldoet ruimschoots aan die dertig centimeter.'

'Nou, vooruit dan, voor deze ene keer, maar als ik volgende week langskom voor de tondeusebeurt wil ik gewoon betalen. Ik moet er nog een beetje aan wennen dat ik ineens een liefdadigheidsproject ben geworden.'

'Deal,' zeg ik en we schudden elkaar de hand. 'Wanneer zou je volgende week kunnen?' vraag ik terwijl ik de agenda in mijn computer check.

'Vrijdag?'

'Prima. Ik heb nog een plekje om 14.00 en om 16.30 uur.'

'Doe die laatste maar. Ik wil het onvermijdelijke zo lang mogelijk rekken,' zegt ze dapper met een knipoog.

'Staat genoteerd.'

'Een fijne avond, Pien.'

'Jij ook, Aafke, en tot volgende week.'

Ze loopt met opgeheven hoofd naar de uitgang. Vlak voor ze naar buiten stapt, roep ik haar nog iets na. 'O, en Aafke?'

Ze kijkt vragend om.

‘Ik vind je stoer!’

Er verschijnt een grote lach op haar gezicht en ze recht haar schouders. Dan is ze weg en ben ik weer alleen.